

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni: Il-Qafas Ġejjieni tal-Liġi tal-Kompetizzjoni applikabbli għas-settur tal-vetturi bil-mutur”

COM(2009) 388 finali

(2010/C 354/18)

Relatur: **Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER**

Nhar it-22 ta' Lulju 2009, b'konformità mal-Artikolu 262 tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, il-Kummissjoni Ewropea ddecidiet li tikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni: Il-Qafas Ġejjieni tal-Liġi tal-Kompetizzjoni applikabbli għas-settur tal-vetturi bil-mutur

COM(2009) 388 finali.

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum, responsabbli sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar it-2 ta' Marzu 2010.

Matul l-461 sessjoni plenarja tiegħu li saret fis-17 u t-18 ta' Marzu 2010 (seduta tat-18 ta' Marzu), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b'84 vot favur, 5 voti kontra u 7 astensjonijiet.

1. Konklużjonijiet

1.1 Il-KESE jaqbel mal-analiżi tal-Kummissjoni dwar is-settur u l-oqsma fejn hemm bżonn ta' kompetizzjoni msahha. Wara analiżi tal-għażliet imresssa mill-Kummissjoni, il-KESE jippreferi li jiġu adottati dispożizzjonijiet speċifiċi għas-settur fil-forma ta' linji gwida mehmuzin mal-eżenzjoni ġenerali ta' kategorija. Għalhekk il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon il-proposti għal regolament u għal linji gwida supplimentari. Madankollu, jenfasizza li dawn għandhom jinqraw b'rabta mal-Linji Gwida Vertikali Ġenerali u bhala suppliment tagħhom, u li dawn il-linji gwida għadhom ma ġewx ipprezentati. Minhabba f'hekk huwa diffiċli li ssir interpretazzjoni indipendenti tagħhom.

1.2 Il-KESE jaqbel mal-Kummissjoni dwar il-bżonn li jiġi stabbilit qafas legali li għandu jkollu impatt ġenerali pożittiv fuq il-benesseri tal-konsumaturi u li jsahha il-protezzjoni tagħhom. Itenni l-approċċ diġà mehud fl-opinjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-kompetizzjoni⁽¹⁾.

1.3 Madankollu, jehtieg li jiġi stabbilit perijodu ta' tranżizzjoni ta' sentejn għall-bejjiegha, li fil-biċċa l-kbira tagħhom huma intrapriżi ż-żgħir u ta' daqs medju. Għal raġunijiet ta' ċertezza legali u fuq il-bażi tal-prinċipju tal-istennijiet legittimi u tal-proporzjonalità, dawn għandhom bżonn ta' perijodu ta' żmien raġonevoli biex ikunu jistgħu jiksbu l-benefiċċju tal-investiment imwettaq, jadattaw ahjar għall-progress teknologiku tas-suq u jagħtu kontribut għat-titjib tas-sigurtà fit-toroq.

1.4 Bl-istess mod, il-KESE jittama li l-qafas legali l-ġdid jipprovdi lill-operaturi kollha b'ċertezza legali minghajr ma johloq ostakoli godda għall-intrapriżi, u jkun ibbażat fuq il-

prinċipji tal-“Small Business Act” u l-oġġettivi tal-kompetizzjoni li jinsabu fir-Regolament 1400/2002.

1.5 Il-KESE jqis li l-linji gwida supplimentari m'għandhom japplikaw l-ebda limitu fuq il-ftehimiet ta' marka unika. B'dan il-mod jiġi rispettat ir-Regolament il-ġdid dwar l-eżenzjoni ta' kategorija.

1.6 Il-ftehimiet dwar il-vetturi kummerċjali jistgħu jiġu rregolati mir-Regolament ġenerali dwar il-kategoriji ta' ftehimiet vertikali fir-rigward tas-swieq ta' wara l-bejgħ.

2. Introduzzjoni

2.1 Permezz tar-Regolament (KE) Nru 1400/2002 tal-Kummissjoni tal-31 ta' Ġunju 2002 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 81(3) tat-Trattat fuq kategoriji ta' ftehim vertikali u prattiki miftiehma fis-settur tal-vetturi bil-mutur⁽²⁾, ġew stabbiliti regoli iktar stretti minn dawk stabbiliti fir-Regolament (KE) Nru 2790/1999 tal-Kummissjoni tat-22 ta' Diċembru 1999 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 81(3) tat-Trattat fuq kategoriji ta' ftehim vertikali u prattiki miftiehma fis-settur tal-vetturi bil-mutur⁽³⁾.

2.2 Ir-Regolament (KE) Nru 1400/2002 tal-Kummissjoni jiffoka l-aktar fuq il-prattiki u l-imġiba li jwasslu għal restrizzjoni serja tal-kompetizzjoni u jipprezenta lista ta' restrizzjonijiet li minhabba fihom dan ir-Regolament ma jistax jiġi applikat għall-oqsma kollha ta' ftehim (“restrizzjonijiet intransigenti”) u lista ohra ta' restrizzjonijiet mhux awtorizzati iżda li ma jevitawx li l-eżenzjoni stabbilita mir-Regolament tiġi applikata għall-bqija tal-ftehim (“kondizzjonijiet speċifiċi”).

⁽¹⁾ ĠU C 228, 22.9.2009, p. 47; ĠU C 175, 28.7.2009, p. 20.

⁽²⁾ ĠU L 203, 1.8.2002, p. 30.

⁽³⁾ ĠU L 336, 29.12.1999, p. 21.

2.3 Il-karatteristiċi ewlenin ta' dan ir-Regolament Nru 1400/2002 tal-Kummissjoni huma dawn li ġejjin:

- ma japplikax esklużivament għall-karozzi tal-passiġġieri, iżda japplika wkoll għal tipi oħra ta' vetturi bħall-karozzi tal-linja u t-trakkijiet;
- jobblija lil kull manifattur jagħzel bejn sistema ta' distribuzzjoni selettiva u sistema ta' distribuzzjoni esklużiva, bl-eżenzjoni ta' żewġ tipi ta' sistemi ta' distribuzzjoni prinċipalment:
 - is-sistema *eskluziva*, dejjem sakemm il-manifattur jalloka lil kull distributur jew sewwej żona esklużiva ta' bejgħ (jew grupp esklużiv ta' klijenti). Fi hdan iż-żona allokata ma jista' jagħzel l-ebda distributur iehor. Jistgħu jiġu imposti lil distributuri bħal dawn ċerti livelli minimi ta' kwalità. B'hekk tissaħħah il-kompetizzjoni, permezz tal-bejgħ passiv fiż-żona esklużiva u b'mod partikolari l-bejgħ lil bejjiegha bl-imnut barra min-netwerk;
 - is-sistema *selettiva*, dejjem sakemm il-fornitur jimpenja ruhu li jbigħ il-merkanzija u s-servizzi appaltati, direttament jew indirettament, lil distributuri jew sewwejjia magħżula fuq il-bażi ta' kriterji speċifiċi. Sistema ta' distribuzzjoni selettiva tista' tkun ibbażata fuq kriterji kwantitattivi jew kwalitattivi, jew fuq iż-żewġ tipi ta' kriterji;
- mhuwiex permess li fi hdan l-istess kuntratt ikun hemm klawnsoli ta' distribuzzjoni selettiva u distribuzzjoni esklużiva. Konkretament, mhuwiex permess li tintuża l-hekk imsejha "klawsola ta' stabbiliment" f'sistema ta' distribuzzjoni selettiva, filwaqt li din setgħet tiġi imposta fuq id-distributuri esklużivi;
- ir-Regolament jagħmel distinzjoni bejn tliet swieq differenti ta' prodotti fl-Artikolu 8(1):
 - id-distribuzzjoni ta' vetturi ġodda bil-mutur: is-sehem mis-suq huwa kkalkolat fuq il-bażi tal-volum tal-merkanzija u tas-servizzi appaltati mibjugħa mill-fornituri, flimkien ma' xi merkanzija oħra mibjugħa mill-fornitur li hija stmata bħala li tista' titpartat jew titbiddel mix-xerrej minhabba l-karatteristiċi tal-prodott, il-prezz u l-użu intenzjonat;
 - id-distribuzzjoni tal-"ispare parts": is-sehem mis-suq huwa kkalkolat fuq il-bażi tal-valur tal-merkanzija appaltata u merkanzija oħra mibjugħa mill-fornitur, flimkien ma' kull forma oħra ta' merkanzija mibjugħa mill-fornitur li hija stmata bħala li tista' titpartat jew titbiddel mix-xerrej minhabba l-karatteristiċi tal-prodott, il-prezz u l-użu intenzjonat;
 - is-servizzi ta' tiswija u manutenzjoni: is-sehem mis-suq huwa kkalkolat fuq il-bażi tal-valur tas-servizzi appaltati mibjugħa minn membri tan-netwerk ta' distribuzzjoni tal-fornitur flimkien ma' xi servizzi oħra mibjugħa minn dawn il-membri li huma stmati bħala li jistgħu jitpartu jew jitbiddlu mix-xerrej, minhabba l-karatteristiċi tagħhom, il-prezz u l-użu intenzjonat;
 - minbarra l-limiti tas-sehem mis-suq, fl-Artikolu 6(1)(ċ) tiegħu r-Regolament iqis bħala inkompatibbli d-differenza sostanzjali fil-prezzijiet jew kondizzjonijiet ta' forniture ta' merkanzija appaltata jew merkanzija korrispondenti bejn suq ġeografiku u iehor. F'każ bħal dan, il-Kummissjoni tista' tirtira l-eżenzjoni stabbilita mir-Regolament;
 - il-Kummissjoni ppruvat tindirizza l-ostakoli għall-kummerċ parallel, u r-Regolament 1400/2002 iqis li l-limitazzjoni tal-bejgħ mill-fornituri lill-utenti finali ta' Stati Membri oħra (pereżempju l-iffissar tal-prezz ta' xiri u tal-hlas tad-distributur skont id-destinazzjoni tal-vetturi jew tar-residenza tal-utenti finali) tikkostitwixxi restrizzjoni indiretta tal-bejgħ. Barra minn hekk, mhuwiex permessi l-oġettivi ta' bejgħ, l-allokazzjoni tal-prodotti jew is-sistemi ta' bonus ibbażati f'reġjun iżgħar minn dak tas-suq komuni.

2.4 Il-qafas legali tas-settur tal-vetturi bil-mutur inbidel f'dawn l-aħhar snin, speċjalment bis-saħħa tal-adozzjoni mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2007 tar-Regolament (KE) dwar l-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur fir-rigward tal-emissjonijiet ta' vetturi ħfief għall-passiġġieri u ta' vetturi kummerċjali u dwar l-aċċess għall-informazzjoni dwar it-tiswija u l-manutenzjoni tal-vetturi ⁽⁴⁾. Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament kienu volontarji iżda saru vinkolanti f'Settembru 2009 ⁽⁵⁾. Madankollu għal ċertu żmien għadd kbir ta' vetturi mhux ser ikunu koperti minn dan ir-Regolament u ser jirrappreżentaw suq konsiderevoli għas-sewwejjia indipendenti.

2.4.1 Fir-rigward tal-kompetizzjoni fis-suq tal-ispare parts għall-vetturi, fuq il-bażi tad-drittijiet tal-proprietà industrijali tal-manifattur, l-użu ġeneralizzat ta' ftehimiet ta' sottokuntrattar mal-fornituri ta' tagħmir originali (ftehimiet ta' tagħmir) wassal għall-fatt li ċerti spare parts għadhom ibblukkati fin-netwerks tal-manifatturi tal-vetturi.

2.4.2 Għal din ir-raġuni, il-Kummissjoni pproponiet, fil-proposta riveduta għal direttiva dwar id-disinn, li tiġi introdotta "klawsola dwar it-tiswija". Il-KESE appoġġja din il-proposta, u tenna ⁽⁶⁾ li l-monopolju mogħti lis-sid ta' disinn jirreferi unika-ment għall-forma esterna tal-prodott, u mhux għall-prodott innifsu, u li jekk l-ispare parts ikkonċernati mill-klawsola ta' tiswija jiġu rregolati mill-iskema ta' protezzjoni tad-disinn jiġi stabbilit monopolju tal-prodott fis-suq sekondarju, u dan johloq kontradizzjoni fir-rigward tal-protezzjoni legali tad-disinn u l-mudelli.

⁽⁴⁾ ĠU L 171, 29.6.2007, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU C 318, 23.12.2006, p. 62.

⁽⁶⁾ Ara l-opinjoni tal-KESE ĠU C 388, 31.12.1994, p. 9 u ĠU C 286 de 17.11.2005, p. 8.

2.5 Konkretament, fir-rigward tas-settur tal-karozzi, il-KESE adotta opinjoni dwar "Is-swieq tal-partijiet u s-swieq downstream tas-settur tal-karozzi" (7), li fiha nnota li l-operaturi tas-suq downstream huma l-manifatturi tal-vetturi, il-fornituri tagħhom u l-operaturi indipendenti jew awtorizzati fis-swieq ta' manutenzjoni tal-karozzi, tal-ispare parts u tal-aċċessorji, kif ukoll dawk involuti fil-manifattura, id-distribuzzjoni u l-bejgħ bl-imnut, b'netwerk ta' 834 700 intrapriża, essenzjalment SMEs, b'turnover totali ta' 1 107 biljun euro u li jghaddu madwar 4.6 miljun impjegat.

3. Żviluppi reċenti tad-dokumenti tal-Kummissjoni

3.1 Fil-21 ta' Diċembru 2009, il-Kummissjoni approvat:

- Abbozz ta' Regolament tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 101(3) tat-Trattat lil kategoriji ta' ftehimiet vertikali u prattiki miftiehma fis-settur tal-vetturi bil-mutur, u
- Abbozz ta' avviz tal-Kummissjoni: linji gwida supplimentari dwar restrizzjonijiet vertikali fi ftehimiet dwar il-bejgħ u t-tiswija ta' vetturi bil-mutur u għad-distribuzzjoni tal-ispare parts għall-vetturi bil-mutur.

Il-Kummissjoni organizzat konsultazzjoni pubblika dwar dawn:

3.2 Fil-15 ta' Jannar 2010, il-Kummissarju inkarigat mill-kompetizzjoni ddecieda li jghaddi lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iż-żewġ testi msemmija fil-punt preċedenti, u esprima l-interess tiegħu għall-opinjoni tal-KESE dwar dawn l-abbozzi ta' liġijiet.

3.3 B'konsegwenza ta' dan, f'din l-opinjoni dwar id-dokument COM(2009) 388 finali, ir-relatur analizza fl-istess hin l-abbozzi ta' liġijiet imsemmija fil-punt 3.1.

4. Sommarju tad-dokumenti tal-Kummissjoni

4.1 Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar "Il-Qafas Gejjieni tal-Liġi tal-Kompetizzjoni applikabbli għas-settur tal-vetturi bil-mutur" tippoponi dan li ġej:

a) *Fir-rigward tal-ftehimiet dwar il-bejgħ ta' vetturi bil-mutur godda, mill-31 ta' Mejju 2013 'il quddiem:*

- li jiġu applikati għall-ftehimiet vertikali r-regoli ġenerali tal-proposta l-ġdida għal eżenzjoni ta' kategorija;
- li jiġu adottati linji gwida speċifiċi għas-settur għall-prevenzjoni tal-eskluzjoni mis-suq tal-manifatturi tal-vetturi li jinsabu f'kompetizzjoni, u għas-salvagwardja tal-aċċess tagħhom għas-swieq tal-bejgħ bl-imnut u t-tiswija tal-vetturi, biex tiġi protetta l-kompetizzjoni bejn il-marki u jithares l-effett dissważiv tal-Artikolu 81;

— li jinżammu d-dispożizzjonijiet tar-Regolament applikabbli għall-ftehimiet ta' distribuzzjoni tal-vetturi bil-mutur sal-31 ta' Mejju 2013.

b) *Fir-rigward tal-ftehimiet ta' servizzi ta' tiswija u manutenzjoni u/jew ta' provvista u ta' distribuzzjoni ta' spare parts, mill-31 ta' Mejju 2010:*

— li jiġu applikati għall-ftehimiet vertikali r-regoli ġenerali tal-proposta l-ġdida għal eżenzjoni ta' kategorija;

— li jiġu adottati linji gwida speċifiċi għas-settur, permezz ta' regolament ta' eżenzjoni għall-kategoriji speċifiċi jew permezz ta' għaqda taż-żewġ strumenti bil-ghan li tissahhah il-kapaċità tal-awtoritajiet kompetenti li jwieġbu għat-thassib imqajjem dwar il-kompetizzjoni b'mod iktar wiesa' u komprensiv, b'mod partikolari fl-oqsma li ġejjin: i) l-aċċess għall-informazzjoni teknika; ii) l-aċċess għall-ispare parts; iii) l-użu mhux adegwat tal-garanziji; iv) l-aċċess għan-netwerks ta' sewweġja awtorizzati.

4.2 L-Abbozz ta' Regolament dwar l-eżenzjoni

4.2.1 Dawn il-ftehimiet vertikali jistgħu jtejbju l-effiċjenza ekonomika fi hdan katina tal-produzzjoni jew tad-distribuzzjoni billi jassiguraw koordinazzjoni aħjar bejn l-entitajiet involuti, għalkemm dan jiddependi mil-livell ta' setgħa fis-suq tal-partijiet imsieħba fil-ftehim.

4.2.2 Barra minn hekk, dawn il-ftehimiet vertikali fihom restrizzjonijiet li kapaċi jirrestringu l-kompetizzjoni u jagħmlu ħsara lill-konsumaturi, jew li mhumix indispensabbli għall-ksib tal-effetti pożittivi msemmija hawn fuq u għandhom jiġu esklużi mill-benefiċċju ta' eżenzjoni ta' kategorija.

4.2.3 L-abbozz jagħmel distinzjoni bejn ftehimiet għal distribuzzjoni ta' vetturi bil-mutur godda ("suq primarju") u ftehimiet għas-servizzi ta' tiswija u manutenzjoni u d-distribuzzjoni tal-ispare parts ("suq sekondarju").

4.2.4 Ir-regoli tar-Regolament Ġenerali dwar il-ftehimiet vertikali ser jiġu applikati għas-"suq primarju": b'mod partikolari l-limiti tas-sehem mis-suq, in-non eżenzjoni ta' ċerti ftehimiet vertikali u l-kondizzjonijiet ipprovduti fir-Regolament, skont liema l-ftehimiet vertikali jistgħu jibbenefikaw mill-eżenzjoni mogħtija mir-Regolament Ġenerali, bir-rispett tal-kondizzjonijiet kollha stipulati fih. Dan jagħmel sens, billi dan huwa suq fejn hemm ċerta kompetizzjoni.

4.2.5 Fir-rigward tas-"suq sekondarju", ċerti karatteristiċi speċifiċi tas-suq ta' wara l-bejgħ tal-vetturi bil-mutur, marbutin mal-progress teknoloġiku u l-komplessità u l-affidabbiltà dejjem tikber tal-partijiet tal-karozzi li l-manifatturi tal-vetturi jixtru mingħand il-fornituri ta' tagħmir originali, għandhom jiġu kkunsidrati.

(7) ĠU C 317, 23.12.2009, p. 29-36.

4.2.6 Il-KESE jaqbel mal-Kummissjoni li l-kondizzjonijiet kompetittivi fis-suq ta' wara l-bejgħ tal-vetturi bil-mutur għandhom ukoll impatt dirett fuq is-sigurtà pubblika, billi l-vettura tista' ma tkunx sikura jekk ma tkunx issewwiet sewwa, kif ukoll fuq is-saħħa pubblika u l-ambjent minhabba l-emissjonijiet tad-dijossidu tal-karbonju u sorsi oħra ta' tniġġis li jirrikjedu manutenzjoni regolari tal-vettura.

4.2.7 Il-ftehimiet vertikali għad-distribuzzjoni tal-ispare parts u għas-servizzi tat-tiswija u l-manutenzjoni għandhom jibbenefikaw minn eżenzjoni ta' kategorija biss jekk, b'żieda mal-kondizzjonijiet għall-eżenzjoni stipulati fir-Regolament Ġenerali għal tali ftehimiet, jissodisfaw ukoll rekwiżiti iktar stretti rigward ċerti tipi ta' restrizzjonijiet severi tal-kompetizzjoni li jistgħu jillimitaw il-provvista ta' spare parts fis-suq ta' wara l-bejgħ tal-karozzi, b'mod speċjali:

- ftehimiet li jirrestringu l-bejgħ ta' spare parts minn membri tas-sistema tad-distribuzzjoni selettiva ta' manifattura tal-vetturi lil sewweġja indipendenti, li jużawhom għas-servizzi tat-tiswija jew tal-manutenzjoni;
- ftehimiet li, minkejja l-fatt li jikkonformaw mar-Regolament Ġenerali, xorta jirrestringu l-kapaċità ta' produttur tal-ispare parts li jbigħ tali partijiet lil sewweġja awtorizzati fi hdan is-sistema ta' distribuzzjoni ta' manifattur tal-vetturi, distributuri indipendenti ta' spare parts, sewweġja indipendenti jew utenti finali: xejn minn dan ma jaffettwa l-applikazzjoni tar-regoli tar-responsabbiltà tal-liġi privata, il-possibbiltà li wiehed ikollu bżonn ta' spare parts li jaqblu mal-kwalità tal-komponenti, u saħansitra ftehimiet li jkun fihom obbligi dwar is-sewweġja awtorizzati li jużaw spare parts biss li jkunu forniti mill-manifattur tal-vetturi għal dawn it-tiswijiet fil-perijodu kopert mill-garanzija;
- ftehimiet li jillimitaw il-kapaċità ta' manifattur ta' komponenti jew spare parts oriġinali li jużaw it-trademark jew il-logo ta' dawn il-partijiet b'mod effettiv u viżibbli.

4.3 L-Abbozz ta' Linji Gwida Supplimentari

4.3.1 Il-linji gwida jistabbilixxu l-prinċipji biex jiġu evalwati, b'konformità mal-Artikolu 101 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, kwistjonijiet marbutin mal-kuntest ta' limiti vertikali fi ftehimiet għall-bejgħ u t-tiswija ta' vetturi bil-mutur għad-distribuzzjoni tal-ispare parts. Dawn il-linji gwida huma applikati mingħajr hsara għall-applikabbiltà tal-linji gwida ġenerali dwar il-ftehimiet vertikali li jkunu mehmuzin magħhom.

4.3.2 Fl-interpretazzjoni ta' dawn il-linji gwida, il-Kummissjoni ser tikkunsidra wkoll il-Kodiċi ta' Kondotta ppreżentat mill-assocjazzjonijiet tal-manifatturi tal-karozzi ACEA u JAMA b'raba ma' ċerti Prattiki tajbin tan-negozji li l-manifatturi tal-vetturi bil-mutur huma obbligati li japplikaw sabiex jiehdu

d-deċiżjonijiet it-tajba fit-tweqqif tal-obbligi kuntrattwali tagħhom fir-rigward tad-distributuri u s-sewweġja awtorizzati tagħhom.

4.3.3 Il-linji gwida huma strutturati kif ġej:

- l-ambitu tal-eżenzjoni ta' kategorija għall-vetturi bil-mutur u r-relazzjoni mal-eżenzjoni ta' kategorija vertikali ġenerali;
- l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet supplimentari fl-eżenzjoni ta' kategorija tal-vetturi bil-mutur;
- it-trattament ta' limiti speċifiċi: marka unika u distribuzzjoni selettiva.

4.3.4 Qieghda tiġi introdotta innovazzjoni fir-rigward tal-marka unika: il-bidu tal-perijodu ta' hames snin huwa l-punt ta' tluq tar-relazzjoni kuntrattwali bejn il-partijiet, u mhux is-sostituzzjoni ta' dokument kuntrattwali minn iehor li jkopri l-istess kontenut. Iżda dan jidher fin-nota 9 f'qiegħ il-paġna u mhux fit-test tal-linji gwida. Fid-dawl tal-importanza ta' din il-bidla, ikun ahjar li din l-informazzjoni tidher fit-test prinċipali.

4.3.5 Il-linji gwida jelenkaw obbligi mhux kompleti u l-effetti kemm negattivi (ostakoli għad-dhul jew l-espansjoni minn fornituri f'kompetizzjoni) kif ukoll pożittivi tagħhom (iġhinu biex tingheleb il-problema tal-"free rider", itejbu l-immaġni tal-marka u r-reputazzjoni tan-netwerk ta' distribuzzjoni).

4.3.6 L-aċċess għall-informazzjoni teknika minn sewweġja indipendenti u l-użu hażin tal-garanziji huma importanti fir-rigward tad-distribuzzjoni selettiva.

5. Kummmenti

5.1 Is-settur tal-karozzi – karozzi tal-passiġġieri u vetturi kummerċjali – ilu iktar minn ghoxrin sena rregolat minn Regolamenti speċifiċi ta' eżenzjoni ta' kategorija.

5.2 Fir-rapport ta' valutazzjoni li ppreżentat fil-31 ta' Mejju 2008, il-Kummissjoni analizzat l-impatt tal-eżenzjoni ta' kategorija fuq il-prattiki tas-settur tal-karozzi. Dan ir-rapport irċieva bosta kummmenti min-naħa tal-partijiet interessati u wassal għal rapport iehor ta' valutazzjoni ta' impatt imfassal mis-servizzi tal-Kummissjoni (SEC(2009) 1052, SEC(2009) 1053), li għandhom preferibbilment jinqraw flimkien mal-Komunikazzjoni COM(2009) 388 finali.

5.3 Bhalissa qieghda tiġi riveduta u adottata eżenzjoni ġenerali ġdida ta' kategorija li ser tissostitwixxi, minn Mejju 2010 'il quddiem, lir-Regolament attwali (KE) Nru 2790/1999 tat-22 ta' Diċembru 1999. Bl-idea li dan ir-Regolament ser jiġi rivedut, il-Kummissjoni tipponi li:

— inizzjalment, hemm tliet possibbiltajiet sekondarji għas-settur tal-vetturi bil-mutur: (ii) l-applikazzjoni pura tal-eżenzjoni ta' kategorija għall-ftehimiet vertikali (iii) l-adozzjoni ta' linji gwida speċifiċi għas-settur flimkien mal-eżenzjoni ta' kategorija ġenerali, u (iv) l-adozzjoni ta' Regolament ta' eżenzjoni ta' kategorija, b'enfasi fuq ir-restrizzjonijiet għall-kompetizzjoni fis-servizzi ta' wara l-bejgħ.

— sussegwentement, bl-Abbozz ta' Regolament u l-Linji Gwida, jiġi adottat Regolament b'dispożizzjonijiet speċifiċi għas-settur akkumpanjati minn linji gwida.

5.4 Ix-xiri ta' karozza, flimkien max-xiri ta' dar, huwa l-ikbar element fil-baġit ta' familja ta' konsumaturi Ewropej u jirrappreżenta l-iktar eżempju ċar tal-importanza u l-livell tat-twettiq tas-suq uniku. Fl-istimi tas-settur, huwa kkunsidrat li 40 % tal-lispiża totali tal-“hajja utli” ta' karozza hija allokata għall-ispiża inizzjali, 40 % tas-somma tintefaġ għall-manutenzjoni u 20 % għall-assigurazzjoni.

5.5 L-għan essenzjali tal-konsumaturi Ewropej fil-qasam tal-kompetizzjoni tas-settur tal-vetturi bil-mutur huwa li jagħzlu l-post fejn jixtru u, meta jkun hemm bżonn, isewwu l-karozza tagħhom bl-aqwa prezz possibbli, u li jkollhom l-aqwa sigurtà possibbli fit-triq.

5.6 Filwaqt li huwa kruċjali li jiġi żgurat suq b'saħħtu u kompetittiv li jkun aġġornat fil-qasam tal-iżviluppi teknoloġiċi u jinkludi l-atturi ekonomiċi kollha tas-settur tal-karozzi u b'mod partikolari l-SMEs, huwa wkoll importanti li l-konsumaturi jingħataw sinjali ta' kunfidenza.

5.7 Ir-Regolament attwali (KE) Nru 1400/2002 jintroduci whud minn dawn is-sinjali pożittivi: pereżempju, permezz ta' dan ir-Regolament, garanziji mahruġa fi Stat Membru minn manifattur isiru validi, fl-istess kondizzjonijiet, fl-Istati Membri kollha; konsumatur bi ktejjeb ta' garanzija mingħand bejjiegħ fi Stat Membru ieħor mhux ser ikollu bżonn jistenna li l-garanzija tiġi rikonoxxuta f'pajjiżu; u l-bejjiegħ jew sewweġ fejn il-konsumatur halla l-karozza tiegħu ma jkunx jista' jitlob hla jew dokumenti addizzjonali.

5.8 Madankollu, ser ikompli jeżistu d-diffikultajiet marbutin mal-bejgħ mill-ġdid ta' vetturi godda lil bejjiegħa intermedjarji, mal-eżiġenzi tal-fornituri fir-rigward tal-bejjiegħa, b'mod partikolari biex jiġu sodisfatti l-kriterji tal-“identità tal-marka”, mal-libertà tax-xiri mingħand bejjiegħa awtorizzati jew importaturi nazzjonali oħra, u restrizzjonijiet indiretti fuq il-provvista ta' vetturi bejn bejjiegħa awtorizzati.

5.9 Il-Kummissjoni segwiet mill-qrib l-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1400/2002, b'deċizzjonijiet eżemplari bħall-erba' deċizzjonijiet adottati fl-2007 li pprovdew linji gwida importanti fil-qasam tal-aċċess għall-informazzjoni

teknika (Każ Comp/39.140-39.143, li jinvolvi lil DaimlerChrysler, Fiat, Toyota u Opel ⁽⁸⁾).

5.10 Tmien snin wara l-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1400/2002, l-indikaturi ekonomiċi qed jikkonfermaw li l-livell ta' kompetizzjoni fis-swieq rilevanti, li fuqu kienet ibbażata d-deċizzjoni tal-Kummissjoni favur eżenzjoni ta' kategorija iktar stretta u speċifika għas-settur, tgieb b'mod konsiderevoli.

5.11 Dan l-ambjent dinamiku, kompetittiv u kumpless huwa kkaratterizzat b'mod partikolari minn waqgħa fil-prezzijiet reali tal-vetturi bil-mutur godda, id-dahla ta' marki godda fis-suq, fluttwazzjoni fis-sehem mis-suq għal marki li jinsabu f'kompetizzjoni, konċentrazzjoni moderata u fuq l-inżul, u iktar possibbiltajiet għall-konsumaturi f'diversi oqsma komparabbli tas-suq. Madankollu, in-natura differenti tas-swieq nazzjonali fil-qafas tas-suq intern ma nbidlitx, b'mod speċjali fl-Istati Membri l-godda, fejn hemm suq tal-karozzi użati u tas-sewweġja indipendenti iktar żviluppat.

5.12 Qed ikompli jinholqu ostakoli għall-kompetizzjoni, bi żvantaġġi ċari għall-konsumaturi, fil-qasam tal-aċċess għall-ispare parts u l-informazzjoni teknika mis-sewweġja indipendenti. L-iffalsifikar u l-frodi tal-ispare parts għadhom sors ta' thassib fis-settur, minhabba l-kwalità baxxa f'ċerti każijiet u l-periklu li dawn il-partijiet jirrappreżentaw f'termini ta' sigurtà fit-toroq.

5.13 Il-proposti tal-Kummissjoni dwar il-qafas legali l-ġdid tal-kompetizzjoni applikabbli għas-settur tal-vetturi bil-mutur huma kompatibbli ma' dan l-approċċ u ma' din il-politika ta' infurzar. Għaldaqstant il-KESE jfakkar fl-opinjoniġiet preċedenti tiegħu, li fihom huwa appoġġja l-hidma tal-Kummissjoni fir-rigward tal-azzjonijiet kollettivi b'mod ġenerali, u b'mod partikolari fil-kuntest tal-ksur ta' regoli tal-kompetizzjoni.

6. Kummmenti speċifiċi

6.1 Il-KESE jqis li l-għażla tal-Kummissjoni li tipproponi regolament u linji gwida speċifiċi hija għażla bbilancjata, billi tqis ir-riperkussjonijiet ekonomiċi potenzjali, l-impatt fuq l-intrapriżi ż-żgħar u ta' daqs mejdu li jirrappreżentaw parti kbira tas-suq tat-tiswija, il-manutenzjoni u d-distribuzzjoni tal-ispare parts, kif ukoll l-impatt ambjentali u soċjali possibbli u l-implikazzjonijiet għas-sigurtà fit-toroq.

Il-KESE jixtieq jenfasizza l-aspetti tal-proposta li ġejjin:

6.2 **Skema speċjali għas-settur tal-vetturi bil-mutur bħala supplement għall-BER ġenerali (ir-Regolament Ġenerali dwar l-Eżenzjoni ta' Kategorija)** – Il-KESE jinnota li l-Linji Gwida Supplimentari proposti mill-Kummissjoni għas-settur tal-vetturi bil-mutur għandhom jinqraw flimkien mal-Linji Gwida Vertikali (ara punt I.1(1) tal-Linji Gwida) u bħala supplement tagħhom. Il-fatt li dawn għadhom ma ġewx ippreżentati jista' jxekkel il-valutazzjoni indipendenti u individwali tagħhom.

⁽⁸⁾ ĠU C 66, 22.3.2007, p. 18.

6.3 Id-dhul fis-sehh tal-iskema l-għdida – L-Abbozz ta' Regolament jipprovdi żewġ arrangamenti għad-dhul fis-sehh, skont is-suq ikkonċernat. L-ewwel arrangament jinvolti d-dhul fis-sehh fl-1 ta' Ġunju 2010 tal-iskema għas-suq tal-ispare parts, it-tiswija u l-manutenzjoni. It-tieni wiehed jinvolti l-estensjoni tar-Regolament 1400/2002 sal-31 ta' Mejju 2013 għall-bejgħ u l-bejgħ mill-għdid tal-vetturi l-godda.

6.3.1 Ghalkemm il-KESE jirrikonoxxi l-fatt li l-kompetizzjoni bħalissa hija iktar baxxa fl-ewwel suq u li għandha tiġi stimolata, l-eżistenza ta' żewġ skemi separati tista' twassal għal ċerti problemi billi l-kuntratti bejn il-bejjiegha u d-distributuri hafna drabi jkun fihom iż-żewġ elementi.

6.3.2 Filwaqt li jiddefendi l-interessi tal-konsumaturi fil-kuntest tal-iżviluppi mgħaġġla tas-settur tal-kompetizzjoni fis-suq tal-ispare parts/it-tiswija/il-manutenzjoni, il-KESE jaċċetta l-fatt li tista' tiġi applikata regola ta' tranżizzjoni sabiex jiġu evitati ostakoli addizzjonali fir-rigward tan-negozjar mill-għdid tal-kuntratti bejn id-distributuri u l-bejjiegha fid-dawl tar-regoli l-godda.

6.3.3 Il-KESE jhegġegħ lill-Kummissjoni Ewropea ssahhah il-BER il-għdid għall-vetturi bil-mutur fit-totalità tiegħu mill-1 ta' Ġunju 2010, filwaqt li tagħti perijodu ta' sentejn f'żewġ fażijiet għas-suq primarju sabiex tadatta l-ftehimiet ta' distribuzzjoni eżistenti skont ir-regoli l-godda.

6.3.4 Ta' min jiftakar li l-manifatturi jistgħu jtemmu l-ftehimiet permezz ta' perijodu ta' notifika ta' sentejn. Dan ifisser li l-bejjiegha li jkunu għamlu ċerti għażliet u investimenti korrispondenti fuq il-bażi tal-BER attwali jkollhom jistennu sa Ġunju 2013 qabel ma jkunu jistgħu jiffirmaw ftehim ta' distribuzzjoni għdid, hlief jekk jingħata l-permess lill-manifatturi u l-bejjiegha li jimmodifikaw il-kuntratti tagħhom qabel jekk jemmnu li dan huwa neċessarju fid-dawl tar-regoli l-godda u l-bidliet possibbli fil-kondizzjonijiet tas-suq.

6.3.5 L-applikazzjoni tal-BER il-għdid għas-suq primarju mill-1 ta' Ġunju 2010 jista' jkollha l-vantaġġ addizzjonali li tikkoinċidi mad-dhul fis-sehh tal-BER il-għdid u l-linji gwida dwar is-suq ta' wara l-bejgħ.

6.3.6 Jekk wiehed iqis li l-biċċa l-kbira tal-bejjiegha huma wkoll involuti fis-servizz ta' wara l-bejgħ, wiehed jifhem faċilment għaliex il-KESE huwa favur l-applikazzjoni tal-BER il-għdid għas-swieq primarju u sekondarju fl-istess hin. Din l-għażla ser tassigura semplifikazzjoni u flessibilità kif ukoll spejjeż ta' tranżizzjoni iktar baxxi.

6.4 Il-marka unika

Skont il-Linji Gwida (punt 25 u nota 9 fqiegħ il-paġna), il-manifatturi ma jithallawx jinkludu obbligi ta' ta' marka unika fil-ftehimiet il-godda mal-bejjiegha tagħhom ladarba l-BER il-għdid jidhul fis-sehh. Jekk wiehed iqis li l-biċċa l-kbira tal-mani-

fatturi ser ikompli bl-istess network ta' distribuzzjoni fis-sinjuri li għejjin, din id-deċiżjoni prattikament tabolixxi l-marka unika. Din ir-restrizzjoni mhux biss tmur kontra l-proposta tal-KESE (ara punt 1 hawn fuq) iżda hija wkoll kontradizzjoni fir-rigward tal-BER ġenerali l-għdid (28 ta' Lulju 2009) li ma jipprevedi l-ebda limiti għall-ftehim tal-marka unika.

6.5 Vetturi tal-konsumatur u vetturi kummerċjali

Bħalma huwa l-każ tar-Regolament attwali, il-Kummissjoni qiegħda tpoġġi l-karozzi u l-vetturi kummerċjali fuq l-istess livell, anke jekk dawn tal-ewwel huma prodotti tal-konsumatur u l-oħrajn prodotti kapitali għestiti f'ambjent business-to-business, fejn il-klijent jixtri mhux biss il-vettura iżda pakkett li fih is-servizz huwa aspekk fundamentali tal-għażla għall-massimizzazzjoni tal-użu tal-vettura kummerċjali, bl-istess mod bħat-tratturi agrikoli u t-tagħmir tal-konstruzzjoni. Differenza bħal din fis-suq timplika li anke l-aspetti ta' kompetizzjoni mhumieks l-istess għaż-żewġ tipi ta' prodott.

6.5.1 Fil-fatt, is-settur tal-vetturi kummerċjali, kemm fis-suq primarju kif ukoll f'dak sekondarju, ma habbatx wiċċu ma' problemi ta' kompetizzjoni u ma kienx soġġett għal kritika mill-utenti finali. Dan huwa suq kompetittiv hafna b'sehem mis-suq storikament kbir għall-fornituri indipendenti.

6.5.2 Għalhekk il-KESE jemmen li l-ftehimiet dwar il-vetturi kummerċjali għandhom ikunu rregolati mill-BER ġenerali, inkluż fir-rigward tas-suq ta' wara l-bejgħ, hekk kif inhu l-każ għat-tratturi u t-tagħmir tal-konstruzzjoni.

6.6 Il-provvista tal-ispare parts

6.6.1 Skont l-Artikolu 5(b) tal-Abbozz ta' Regolament "l-eżenzjoni (...) m'għandhiex tapplika għal (...) ir-restrizzjoni, miftiehma bejn fornitur ta' partijiet tal-bdil, għodda tat-tiswija jew tagħmir dijanjostiku jew iehor u manifattur ta' vettura bil-mutur, tal-kapaċità tal-fornitur li jbigħ dawn l-oġġetti jew servizzi lil distributuri awtorizzati jew indipendenti jew lil garaxxijiet tat-tiswija awtorizzati jew indipendenti jew lill-utenti aħharin".

6.6.2 Il-mod kif inhi miktuba din ir-restrizzjoni ma jidherx li huwa konformi mal-oġġettiv tal-Kummissjoni.

6.6.3 Il-klawsola dwar ix-xiri tal-ispare parts fil-BER attwali fil-prattika ma thallix lill-manifatturi jgħieghlu lix-xerrejja jixtru iktar minn 30 % tal-provvista mingħandhom. B'riżultat ta' dan, id-diversifikazzjoni tal-provvista lin-networks tbaxxi l-prezzijiet. Ghalkemm il-manifatturi għad għandhom sehem ta' iktar minn 30 % tal-provvisti, dan jista' jiġi spjegat permezz ta' oġġettivi, bonus u skemi ta' tnaqqis amministrati mill-manifatturi.

Din is-sitwazzjoni turi l-pressjoni kompetittiva li l-produtturi tal-ispare parts ipogħu fuq il-manifatturi tal-vetturi.

6.6.4 Madankollu, fl-Artikolu 5(b) propost ma jissemmiex persentaġġ li lil hinn minnu d-distributuri jew is-sewweġja ma jkunux obbligati li jfittxu li jiġu forniti mill-manifattur (bhalma huwa l-każ attwali bil-klawsola tat-30 %).

6.6.5 Barra minn hekk, il-produtturi tal-ispare parts għandhom ikunu jistgħu jfornixxu lis-sewweġja awtorizzati. Madankollu, din il-possibbiltà ser tibqa' purament teoretika jekk il-manifatturi jkun jistgħu jimponu obligazzjonijiet esklużivi jew kważi esklużivi ta' provvista min-netwerks tal-ispare parts tagħhom.

6.7 Garanziji

Fl-aħħar, il-KESE jenfasizza l-pożizzjoni tal-Kummissjoni fir-rigward tal-garanziji tal-vetturi bil-mutur. Fid-dawl tar-responsabilità diretta tal-manifattur għall-funzjonament tajjeb u t-tiswija tad-difetti, il-Kummissjoni tistqarr li l-obbligu għas-sewweġja li jagħmlu użu esklużiv mill-ispare parts pprovduti mill-manifattur waqt il-perjodu tal-garanzija legali jikkostitwixxi eżenzjoni. Il-KESE jqis li din hija pożizzjoni aċċettabbli, iżda m'għandhiex twassal għal sitwazzjoni fejn il-kosumaturi ma jkunux jistgħu jmorru għand sewweġja indipendenti għal aspetti relatati mal-manutenzjoni regolari tal-vetturi, billi dan jirrappreżenta restrizzjoni tad-drittijiet tal-konsumatur għall-prodotti ta' kwalità għolja u l-garanziji korrispondenti.

Brussell, 18 ta' Marzu 2010

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Mario SEPI